

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

FRITHIOF HELLBERG

GRUNDLAGD AF

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

SÖNDAGEN DEN 14 JULI 1912.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.

BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WAGNER.

I skuggan af Stadior

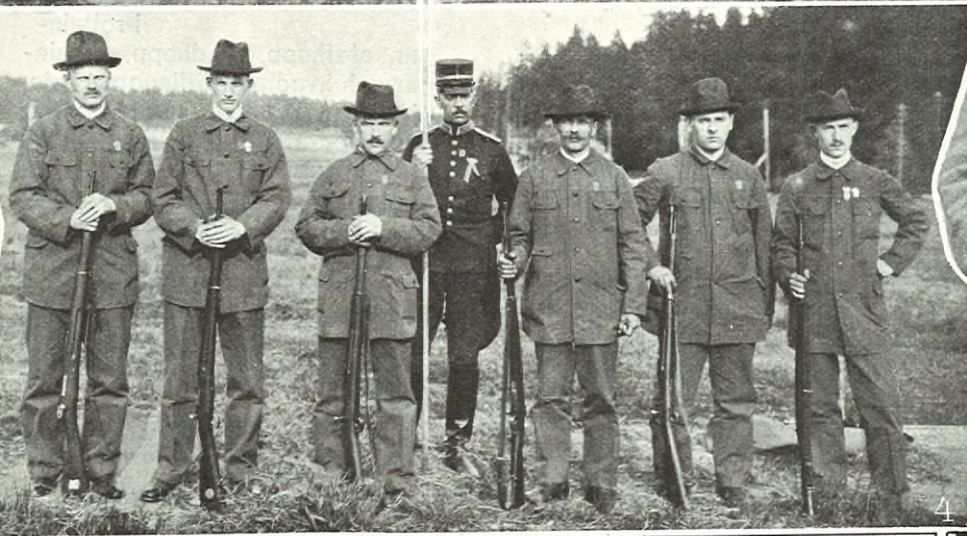
STORA MANS LIFS-
morgon är ofta njugg
på sina löften och
dess himmel mulen,
men efterhand klarnar
dagen och utvecklar
sig till en triumfens
dag med mycket sol
och många segrar.

Någonling liknande
tycks vara beskärnt
den femte olympia-
dens svenskar, som
i början hade att
utstå ganska känn-
bara motgångar inom
flera sportgrenar. Så-
lunda blefvo de första
skjutningarne vid spe-
lens början ute vid
Kaknäs en bitter miss-
räkning för de våra
och på lawntennisba-
norna var striden i
förstone synnerligen
ojämn för de svenska
spelarna, som vackla-
de och slogs af ry-

ska, österrikiska, fran-
ska m. fl. krafter. Ungefär samtidigt rå-
kade våra fotbolls-
spelare ute vid Rå-
sunda ligga under i en
sammandrabbning
med italienarne, hvil-
kas snabbhet och
energi tycktes göra de
svenska idrottsmännen
en smula yra i hufvu-
det.

Men skam den, som
inte tar revanche för
en förlorad batalj!
Och svenskarne vore
inte sina traditioner
trogna, om de skulle
låta sig nöja med att
bli öfvervunna och
därefter draga natt-
mössan öfver hufvudet
och låta udda vara
jämnt. Ute vid Kak-
näs ha våra skyttar,
efter stapplandet vid
inledningen, gått från

1. Löjtnanterna Wilhelm och Erik Carlberg, främste männen i det segrande svenska laget i gruppskjutning på pistol. Första priset (guldmedalj) Löjtnant W. Carlberg dessutom förste pristagare i miniatyrgevärsskjutning. 2. Åke Lundeberg, guldmedalj för dubbelskott på löpande hjort. 3. Alf Swahn, guldmedalj för enkelskott på löpande hjort. 4. Det segrande svenska laget i grupptäffning på 300 meter mot 10-ringad internationell täffa: M. Eriksson, H. Jansson, E. Blomqvist, C. Björkman, B. Larsson och G. A. Johansson. I midten löjtnant Palm. (Guldmedalj).

den ena lysande segern till den andra, och när veckan var slutförd, sult de inne med det högsta antalet medaljer, nämligen 17, hvaraf 7 guldmedaljer, därefter kom Amerika med 14 pris, hvaraf 7 guldmedaljer.

Afven i tennis ryckte vårt land upp sig, ehuru vi ej fingo anteckna några större segrar, men fotbollen blef vårt ohjälpliga nederlag och där hemförde England segern, fastän först efter en hårdnackad slutsstrid med det danska laget, som utvecklade ett alldeles mästerligt spel och väl torde i smidighet och energi kunna jämföras med professionisterna från tennisspelets fädernesland. Kring tennisbanorna utvecklade sig under de båda sista speldagarna ett mondänt lif, som om man befunnit sig på en bit af Ostendes plage under högsäsongen, och aldrig förr ha väl så många främmande tungomål ljudit mellan de hvita stockholmsbjörkarna, som eljes blott få fånga ljuden af den underliga stockholmslangan, då dansen går och slagsmålen kasta upp mossa och grus ur Uggelvikslandskapets terräng.

Inne på banorna var det fransyskan m:lle Broquedis och tyskan fröken Köring, som nästan magnetiskt drog blickarna till sig. Bevars — där funnos många andra, hvilkas rörelser och slag voro nog så intresserade; men den smidiga, hvirflande fransyskan med sitt språkande lif i hvarje fiber och spelintresset strålade ur det intagande ansiktet och som hennes harmoniska motsats den lugna, samlade tyskan voro ett par ur ren studiesynpunkt så anmärkningsvärda typer, att matchen liksom fick ett mera lefvande innehåll genom dem.

Under allt detta har väderguden varit de Olympiska spelen nådig, och ju längre det led mot den 6 juli, Stadionveckans invigningsdag, blef himlen allt blåare, solen allt mera leende. Helt visst torde Olympiska spelens organisationskommitté med fin kunskap om hvad arligheten fordrar mot en så lysande kosmopolit som solen, ej ha glömt att i god tid sända den stora kandelabern däruppe ett inbjudningskort till Stadion — och detta förutseende får nu sin belöning i en strålvisit af varmaste och uppriktigaste natur.

När vi, infödningar, den minnesvärda 6 juli kommo ut på vår stads välkända gator, voro de icke längre sig lika. De sorlade af ett internationellt lif sådant sommarens sedvanliga turistström aldrig mäktar framtrölla. De förnämsta gatorna skimrade af en flaggprakt, hvarmed vi icke bruka vara bortskämda ens vid mycket stora högtider, och människovimlet hade denna lätta, glada karaktär, som vi gärna kunde lägga oss till med i hvardagslivet också, utan att vår s. k.

KRONPRINSENS AF GREKLAND PRIS FÖR VINNAREN I MARATONLOPPET.

BARON PIERRE DE COUBERTINS VANDRINGS-PRIS I MODERN FEMKAMP.

värdighet behöfde lida den minsta risk däraf.

Själftva invigningsstunden blef ett sant höglidligt moment och grep sinnena hos detta 30-tusental af människor, så att ögon fuktades och hjärtan klappade lika mycket af glädje som af andakt.

Ty det var en oförgämlig stund af andakt, då nationerna, hvar och en med sina fanor och standar i spetsen, tågade in genom Stadions hvälfda portaler på den solöfverskrömmade arenan,

kransad af ett människohaf i spektrets alla färger, och där möttes af ett månglusensstämmigt bifallsbrus, som steg och föli med takten hos dyningarna vid en hafsstrand, för att utlösa sig i bedöfvande jubelåskor, då de svenska färgerna sist vajade in under porthvälfningen och de svenska gymnasternas linjesköna kolonn, unga smidiga mansgestalter i snöhvita dräkter och unga smärta kvinnor i mörkblå uniform, vecklade ut sina leder på arenans gräs. Näsdukar flögo i luften som massor af hvita fjärlar, flaggor och fanor utvecklade sitt hänryckande färgspel, allas ögon skimrade som glädjeeldar, musiken spelade och den svenska högsommaren belyste det sublimes skådespelet med sina klaraste dagar. Det var ett feststämningens och den nationella känslan eidande ögonblick, enastående i hufvudstadens historia. Hela Sveriges folk borde ha varit med därom i den stunden — då skulle alla hjärtan, alla partier förvisso känt att det ej finns någon dyster gränsmur mellan svensk och svensk, utan att vi äro grenar på samma stam och att den jord vi växa ur och som vi rista med våra strider och kläda med vår kärleks grönska, är vår och aldrig, aldrig får bli någon annans.

Efter invigningsakten med dess vackra avslutning i form af nationernas defilé förbi konungen och hans hof, vidtog en gymnastikuppvisning af svenskarne, som framkallade allmän entusiasm öfver enheligheten i rörelserna och den högt drifna muskelsmidigheten. Det ädla Lingska gymnastiksystemet hade åter tillfälle att triumfera inför alla dessa internationella granskare. Våra kvinnliga gymnaster skördade likaledes allmänt bifall för sina vackra graciösa rörelser och den utmärkta precision, hvarmed hvarje nummer utfördes.

Ett stolt ögonblick beredde vår svenske spjutkastare herr Erik Lemming publiken, då han med ett kast på 60,64 m. slog det föregående olympiska rekordet. Också kan man förstå att jublet i Stadion tog ansenliga former, då svenska flaggan flög i topp på masten 1, förkunnande vår svenske spjutslungares seger.

Den stora dagen afslöts på aftonen med en imponerande militärkonsert af 300 musici, hvilka med ypperligt samspel utförde idel svenska kompositioner, af hvilka Stenhammars hymn "Sverige" måste bisseras. I dagens festligheter ingingo också kungaparets garden party i Logården samt banketten för internationella Olympiska kommittén på Grand Hotell Royal med avslutning på Operaterrassen för att främlingarne skulle få njuta af Stockholm i nordisk sommarnatts-belysning.

Efter invigningens förlösande timmar är Stadion nu vordet allas favorit, dit man dagligen går i massor för att njuta de idrottsliga skådespelen. Människor, som aldrig förr ägnat en tanke åt brottningar,

stafhopp, höjdhopp, löpningar och hvad allt täulingarna heta, trotsa nu solhetta, hunger och först för att få sätta stadionläktarna i darning med sina stampningar och skrika sig hessa med de utländska journalisterna åt arenans hjältar. De utländska pressmännen äro för öfrigt af en uppsluppenhet i lynnet, som gör godt åt den allmänna stämningen, hvarför de förtjäna sitt särskilda kapitel.

HARALD VIKING.

OLYMPISKA SPELENS MINNESMEDALJ TILL FUNKTIONÄRER OCH DELTAGARE.

OLYMPISKA SPELENS MINNESMEDALJ TILL FUNKTIONÄRER OCH DELTAGARE.

Prenumerationspris:

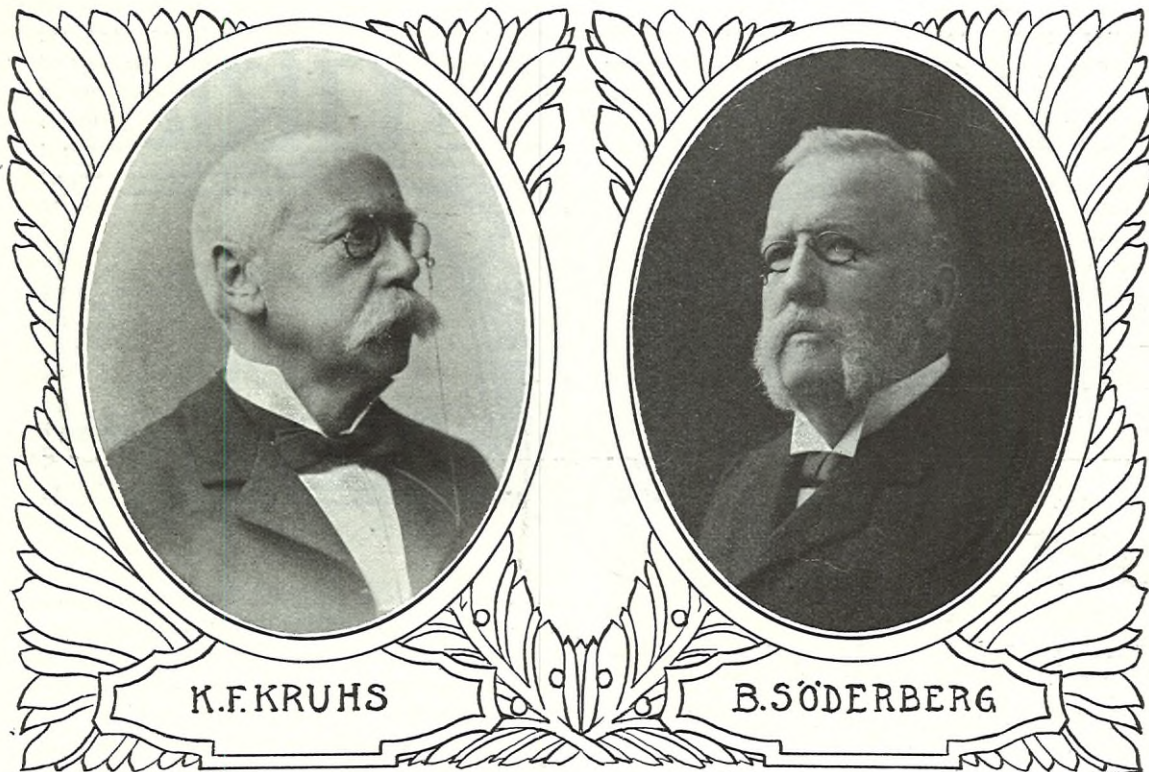
Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 8.—
Halft år.....	> 3.50	Halft år.....	> 4.25
Kvartal.....	> 1.75	Kvartal.....	> 2.25
Lös:n:r.....	> 0.12	Lös:n:r.....	> 0.15

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästersamuelsg. 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 10—4.	Kl. 9—4.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02.	Annonkontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47.
Kl. 11—1.	Kl. 9—4.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonpris:

Pr millimeter	enkel spalt:
25 öre efter text.	Utländska annonser de-
30 öre å textside.	biteras 50 öre med 20 %
20 % förhöjning å sär-	förhöjning å särskild be-
skild begärd plats.	gård plats.

Ett märkligt bokhandelsjubileum.

C. E. Fritzes Kungl. Hofbokhandel och Bokförlagsaktiebolag fylla 75 år.

VARJE KULTURELLT INTRES-serad stockholmare och hvarje turist, som besöker vår hufvudstad, försummar näppeligen att i ett eller annat afseende stifta bekantskap med C. E. Fritzes k. hofbokhandel. Förut hade den sin lokal i hörnet af Gustaf Adolfs torg och Malmorgsgatan, där dess fem stora fönster alltid företedde ett lifligt beaktadt etalage af litteratur och konst i förening, medan inne i den stora butiken, en sannskyldig böckernas värld, publiken rörde sig mellan diskarne, blådrade i planschverk, vände dagens färskaste litteraturalster mellan fingrarna och, när så behöfdes, fick hjälp i sin litterära oerfarenhet af affärens insiktsfulla personal.

Nu mera har den stora bokhandelsfirman flyttat sina lokaler ett par hus längre in åt Fredsgatan, och där upplefde affären, som nu är mera inbjudande än någonsin, den 1 juli 75-årsdagen af sin grundläggning.

Denna nordens största bokhandel grundades nämligen år 1837 af C. E. Fritze och C. A. Bagge under firma Fritze & Bagge. Fyra år senare utträdde den sistnämnde ur firman och Fritze fortsatte sedan affären i eget namn till 1862, då P. B. Eklund och Em. Giron inköpte densamma.

Den 1 januari 1870 öfvergick firman till de nuvarande ägarna hrr K. F. Kruhs och B. Söderberg, af hvilka den sistnämnde började sin bokhandelsbana hos Fritze år 1853, hvadan han om ett år kan se tillbaka på 60 arbetsår i samma firma.

Vid sidan af sortimentsaffären har utvecklats sig en allt lifligare förlagsverksamhet tack vare den ene delägarens, K. F. Kruhs, varma intresse för bokförläggarekallet och fina omdöme i fråga om val af förlagsartiklar. Detta har haft till följd, att affären år 1907 uppdelades på två aktiebolag, af hvilka det ena, C. E. Fritzes förlagsaktiebolag, förestås af hr Kruhs, och det andra, C. E. Fritzes hofbokhandel, räknar hr Söderberg som ledande chef.

Det samvetsgranna och intensiva arbete, som dess båda män, nu grånade, men alltjämt vakna och intresserade veteraner, nedlagt i den svenska bokhandels tjänst, har efterhand gjort C. E. Fritzes k. hofbokhandel till nordens främsta affär i branschen. Men det är ej generalerna ensamt, som vinna slaget. Soldaterna, som gå under deras fanor, äro dem behjälpliga att hemföra segern. Så äfven här. Denna firmas soldater utgöras af en intelligent och litteraturkunnig medhjälparekår, som arbetat många år i affären och hvars bibliofilegenskaper allmänheten kan trygga sig till med samma lugn som till ett litteraturlexikon.

Hvad angår förlagsverksamheten så omfattar den de flesta litteraturgrenar såsom pedagogi, teologi, historia, geografi, vitterhet, konsthistoria, lagkunskap m. m.

På det språkliga området äro att märka de mycket spridda Fritzes parörllexika och Mästerskapssystemet. Inom vitterheten räknar förlaget namnen C. V. A. Strandberg (Talis Qualis), Ernst Ahlgren, Oscar Leverlin; de båda sistnämnda debuterade som författare hos Fritzes. Vidare August Strindberg, hvars Svenska folkets historia utkom hos denna firma, Olof Högberg, Johan Nordling m. fl.

Jubileumsdagen firades utan ostentation, men en mängd lyckönskningstelegram från kolleger i Sverige, Norge och Danmark bekräftade att man tacksamt skrivit sig C. E. Fritzes k. hofbokhandels stora och gedigna arbetsinsats till minnes.

I dessa varma lyckönskningar instämma också helt visst af hjärtat de medlemmar af vår författarvärld, som rönt den stora förmånen att få träda i förbindelse med den högt skattade firman, en förbindelse som från den sistnämndas sida alltjämt stämpelats af den älskvärdaste generositet och osviklig gentlemanmässighet.

Dikter i Dalom.

I.

En majvisa.

MOLN GÅ TUNGA KRING BERGENS KRÖN,
regnet står som silverspön
rundt om Siljan, men solen lyser,
solen lyser på Sollerön.

Skogen står nylöfvad, glänsande grön,
åkrarna svälla af groende frön
rundt om Siljan, och solen lyser,
solen lyser på Sollerön.

Nu får all vinterns längtan sin lön —
majregn, majluft strålande skön
öfver Siljan, och solen lyser,
solen lyser på Sollerön.

II.

Det blåa landet.

DETTA ÄR DET BLÅA SAGOLANDET!
Mustigt djupblå ligger sjön som blåbär,
rundtomkring står bergens mörkblå mur
i sin lätta luftblå solrökslöja,
och på muren hvilar himlens hvalf
höglätt, högspändt öfver hvita skyar.

Å, ett sagoland, ett sagotempel!
Allt är svept i klarblå rökelse —
rundtomkring på bergens altarring
björkar stå som tusen hvita vaxljus,
och i fonden på den blåa vikens
strand står Rättviks kyrka — tornet blänker
som ett snöhvitt jätteljus, och tuppen
högst i toppen lyser grant i solen
som det stora ljusets gyllne låga.

Lyssna — hörs ej klockklang långt i fjärran,
bär ej vinden dämpadt orgelbrus
vida öfver blåa berg och fjärdar,
sliga icke brinnande och höga
hymner vingade mot blåa hvalfvet —

KARL-ERIK FORSSLUND.

KLÄDNINGAR

Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg.

som äro fläckiga eller nedsmutsade kunna genom kemisk tvätt blifva fullt användbara. Priset härför är lägst Kr. 3.- per klädning. Det är dock ej likgiltigt till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:
Finare Post-, Skrif-, Kopie-
och Tryckpapper
samt Kartong.
Iduns textpapper tillverkas af Klippan.

Idun Jubileum Artiklar

AT FRUKT! AR EN UPPMANING, SOM borde anslås i landet lika allmänt som Lazarolannonserna, ty vi svenskar äta alldeles för litet frukt i förhållande till hvad vi producera, liksom vi producera mindre frukt än hvad resurserna med-

gifva. En af vårt lands främste män på hortikulturens område, direktören för trädgårdsafdelningen vid Experimentalfältet, Gustaf Lind, ger i nedanstående uppsats våra läsare några råd angående en rationell fruktodling och fruktämnin, som förtjäna att tilligt beaktas.

DET VAR ICKE SÅ MÅNGA ÅRHONDEN sedan, då frukt, bär och grönsaker allmänt betraktades såsom en lyxartikel, hvilken vanligt folk icke hade råd att bestå sig med. Numera ha förhållandena i detta hänseende väsentligt förändrats. Trädgårdar finnas anlagda vid de allra flesta landthem, och trädgårdens produkter finna på många ställen ganska allmän användning inom hushållet. Men trots detta är det ännu icke på långt när så ställt, som det borde vara, beträffande det dagliga bruket af frukt, bär och grönsaker i många af våra svenska hem. Man har kanske flerstädes god tillgång på trädgårdsprodukter, men anser sig detta oakadt icke ha råd att använda desamma i det egna hushållet, utan är mycket angelägen om att få sälja bort det bästa af det, som trädgården frambringa. Att detta har fullt skäl för sig i de hem, där det är en bjudande nödvändighet att noga tillvarataga allt, som kan förvärdas i penningar, lär väl ingen kunna förneka. Men denna åtrå att sälja bort de bästa trädgårdsprodukterna förefinnes tyvärr äfven i sådana hem, där trädgården ursprungligen är afsedd endast för familjens eget behof och nöje. Och icke nog med, att de högre i pris stående primörerna af de olika alstren säljas. Äfven längre fram under säsongen, när prisen äro låga, söker man förvandla så mycket som möjligt af trädgårdens produkter i penningar. Betecknande härför är det sätt, hvarpå många trädgårdsägare gå tillväga under fruktrika år. Man äger kanske en sommarvilla med trädgård någonstades ute på landet och har där skördat en del frukt. Fruen i huset är nu ofta mycket angelägen om, att hos sin frukt- eller specerihandlare få denna frukt försåld. Ja, hon går därvid ofta så energiskt tillväga, att hon hotar sluta handla hos köpmannen, därest denne icke vill köpa hennes frukt. Priset blir visserligen ej så högt. Hufvudsaken synes vara att frukten blir försåld. Sedan den bästa frukten sålunda plockats ut och försålts, får familjen hålla till godo med urplocket. Ej underligt då, att man icke äter så mycket frukt. Ändligen tager dock den dåliga frukten slut och man blir åter hänvisad att köpa sådan. Man har dock nu blifvit grundligt trött på den svenska frukten och längtar efter ombyte, hvaför man köper utländsk sådan. Men denna frukt är dyr, särskildt vid inköp kilovis, och därför anser man sig inom många familjer icke ha råd att äta frukt i hvardagslag. På detta sätt blir frukt en lyxartikel till och med i hem, där detta genom ett mera förståndigt

Frukt, bär och grönsaker i de svenska hemmen hela året om.

användande af den egna frukten icke skulle ha behöft blifva förhållandet.

För öfrigt är det egendomligt att konstatera, hvilka små fordringar man i allmänhet ställer på den frukt, som serveras i hemmen. Hur ofta finner man t. ex. icke vid bjudningar, där maten för öfrigt är af utsökt kvalitet, en synnerligen underhållig frukt. Ja, det är till och med ytterst sällsynt, att riktigt förstklassig frukt serveras vid en bjudning, äfven om denna hålles i en familj, som äger en stor fruktträdgård. Man har blifvit så van vid att sälja bort den bästa frukten och att för egen del endast använda urplocket, att man icke längre har några anspråk på den frukt, som serveras. Att detta förhållande icke bidrager till ett allmännare fruktätande ligger i öppen dag. Dålig, utvecklade frukt är ingen läckerhet, åtminstone icke för vuxna människor, och när därför endast sådan serveras, vänjer man sig snart af med att äta frukt.

I fråga om bär och grönsaker äro förhållandena ofta desamma. Den gröfsta sparrisen, de största jordgubbarna och de saftigaste hallonen skola försäljas. Utskottsvaran anses god nog för den egna familjen. Att detta är fullt riktigt i de hem, där trädgårdsskötsel utgör familjens lefvebröd eller är en binäring af större betydelse, är själfklart. Men däremot kan det sättas ifråga, om detta tillvägagångssätt verkligen är så alldeles lämpligt i sådana hem, där trädgården är afsedd för det egna behofvet. Genom att sälja bort det bästa, som trädgården frambringa, beröfvar man ju sin egen familj de mest välsmakande frukterna, bären och grönsakerna, på samma gång man bedrifver en alldeles onödig konkurrens med dem, som ha trädgårdsodling till lefvebröd.

Skall sålunda värdet af frukt, bär och grönsaker blifva till fullo uppskattadt är det nödigt, att hvarje husmoder, som disponerar öfver en trädgård, låter dess produkter i främsta rummet komma den egna familjen till godo och detta under så lång tid af året som möjligt. Den allra bästa frukten bör sålunda tillvaratagas för det egna hushållet. I fråga om finare vinteräpplesorter sådana som Gravensteiner, Åkerö, Cox's Orange, Signe Tillisch, Stenkyrkeäpple, Gul Richard

och dylika utsorteras cirka fjorton dagar efter skörden alla fullkomligt felfria och färgade frukter. Dessa inviras i silkespapper och nedpackas med eller utan träull i rena luftfria träkärl (lådor, tunnor eller dylikt). Kärlen förses med lock och inställas i en lagom fuktig, frostfri källare. I lämpligt förvaringsrum kunna dessa fruktsorter sedan gömmas ända till fram i mars-april. Man behöfver icke vara ängslig för, att man förvarar för mycket frukt. Tag upp en skål äpplen för hvarje dag och låt familjens medlemmar förse sig däraf efter önskan samt var glad åt, om konsumtionen ökas! Att äta mycket frukt, är ingen ovana.

Af den stötta eller på annat sätt skadade vinterfrukten tillverkas rikligt med marmelader. Marmeladsmörgås smakar mycket godt och barn äro i allmänhet mycket förtjusta däri. Vidare bör man ej heller underlåta att af den sämre frukten bereda osockrad fruktmos för att ha sådant till hands under kommande år, då fruktskörden kanske slår fel. Under rika fruktår får man dock måhända trots allt en del frukt öfver. Vill man bereda sig verklig glädje af denna tager man den med sig in till staden och delar ut den till gatans barn, för såvidt man icke skänker bort den åt de fattiga barnen på landet, hvilka sakna egen frukt. Detta senare borde man förresten göra af rent egoistiska skäl. Det är ju allmänt bekant, hurusom man i trädgårdar, där ädlare körsbärsorter odlas, ofta inplanterar ett eller annat träd af de små fågelbären för att locka fåglarna till dessa och därigenom freda de ädlare bären. I de trädgårdar, där man ger rikligt med fallfrukt åt de fattiga barnen i trakten, plägar man sällan behöfva annotera några fruktstöder.

Päronen äro i allmänhet svårare att förvara i färskt tillstånd. Af de finaste sorterna sådana som Gråpäron, Williamspäron, Mollkespäron, Esperens herrepäron, Bonne Louise d'Avranches och dylika bereder man därför kompotter för vinterbehofvet. Sockerkostnaden blir därvidlag mycket ringa eller endast cirka 12 öre per liter kompot, d. v. s. ungefär 2 öre portion. Päronkompotter kunna därför mycket väl räknas till hvardagsmaten i de hem, där man har tillgång på egen frukt.

Föga hållbara och för kompot mindre lämpliga päronsorter sådana som Sommar-Bergamotter, Kejsarinor, Svanhalsar och dylika skänker man helst bort genast efter skörden. Söker man sälja dem, får man i regel intet annat för dem än förargelse och förtret, enär de vanligen hinna bokna, innan de komma köparen tillhanda.

Hudens vård.
CREME SIMON · PARIS
Enda medel som gör hyn vacker och len utan att irritera huden.

Cerebos Salt

tillverkad af filtrerad saltlake i hygieniska fabriker.
Generalagent: Gustaf Clase, Göteborg & Stockholm.

BODEN: GARNISONSSJUKHUSET.

sunnen,* franska-våfflan, lustiga hjulet — allt hvad hon ville om hon bara lofvade — och löftet drunknade i en lång kyss, som kom lika öfverraskande för dem bägge. Att de vågade! Ett ögonblick stodo de alldeles handfallna, sedan låtsade Amanda bli stött och började skramla onödigt hårdt med tallrikar och kastruller, medan han omsorgsfullt vek ihop femman, stoppade den i mössan och tog itu med sporrar och polermassa, så att det formligen slog gnistor.

— Gnistor!

Hvad var det han fått i kroppen, det kändes alldeles som tusentals gnistor som dansade rundt inne i honom. Inte kan man väl få sådant för att man springer och öfvar sig på maratonloppet och hoppar höjd-hopp, fastän både doktorn och löjtnanten säga det. Se han kunde rakt inte smälta att Jätten på 14:de bräckte honom i midsommarfärlingarna i brotning till häst, han som var så säker både på sig själf och sin hvita, präktiga Matador. Han satte sig då i sinnet att han i alla fall skulle göra sitt batteri heder i augusti-färlingarna och därför hade han börjat träna både bitti och sent där ute på lejden. Och Amanda brukade stå i köksfönstret och vifta åt honom, då han sprang förbi. Men så kommo alla de här tokiga gnistorna och satte p för allsammans.

— Den som bara kunde bli fri gnistorna, jämrade han högt.

*

— Hur är det med honom? frågade friherrinnan von Buhre, då hon fram på förmiddagen mötte syster Frida i korridoren.

— Det är allt skraft. Han har yrat en del mot morgonsidan, men är redig nu igen, så om friherrinnan vill, går det nog an att gå in. Med mjuka, lätta steg gled syster Frida fram genom den ljusa, glada korridoren, följt af friherrinnan, som så mycket som möjligt sökte dämpa sitt klirr och fras.

— Min son har skrivit till hans far, som är bosatt i Gellivare, så han kan nog snart vara här. Modern stackare lär vara sinnessjuk. Men säg, är det annars ingenting man kan göra för honom. Vore inte lite vin bra. Champagne?

— Jo, det vore det nog. Jag skall fråga doktorn. Se sjukhuset har ju inte medel till sådant där extra.

— Nej, nej naturligtvis. Men vi skulle kunna skaffa, om så vore.

När de kommo in i den friska, hvita sjukhusen, låg Jespersson med glödande kinder, onaturligt glänsande ögon och flämtande bröst kämpande med ett kväfningsanfall.

— Stackars gosse, så svårt han har det hviskade friherrinnan von Buhre smeksamt och lade sina små ringprydda, svala händer på hans fuktiga panna, medan syster Frida säkert och vant stöttade under honom med kuddar, så att han skulle få lindring.

— Hur känns det nu? undrade friherrinnan, då han fått litet lugn.

— Jo tack, det är nog bra, bara att det är

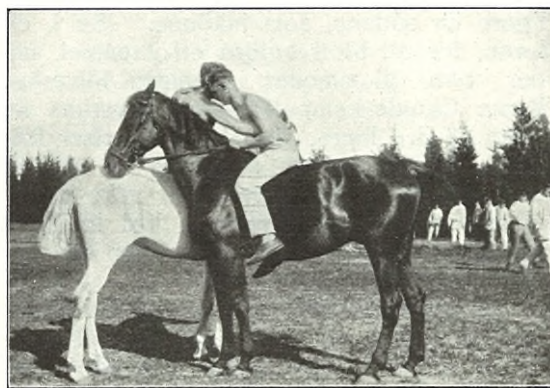
så långtrådigt, kom det på bredaste skånska.

Långtrådigt, det var hvad hon minst väntat att han skulle klaga öfver. Men ungdom är ungdom. — Kapten bad mig hälsa att han tittar inom lite senare och så skulle jag fråga, om det är någonting Jespersson önskar.

— Jo-o, flämtade han, om kapten och fröken Lenah ville rida förbi med Mimosa och Spjufver och kanske Kejsaren på Matador, jag ser så bra genom fönstret och så — om Amanda — — — det stockade sig för honom, de sista orden drunknade i ett hostanfall.

— Nej, nu får Jespersson inte tala mer, afbröt syster Frida bestämt. Vi skola be att Amanda får komma hit med lite vin till Jespersson och då skall han få se att det kommer att lindra.

Jespersson tackade med blickar och sjönk så småningom i dvala, söfd af friherrinnans smekande hand på pannan och rasslet från hennes klirrande armband. Endast ett ögonblick såg han upp, log matt och mumlade — Då jag var liten påg hemma i Toffla, då bru-

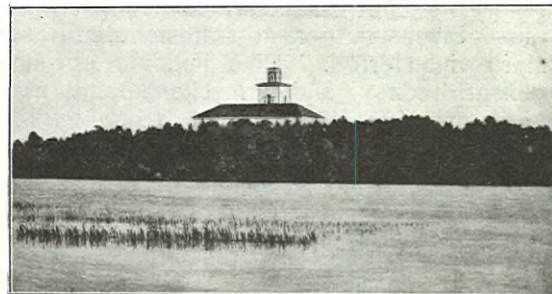
BROTNING TILL HÄST. JESPERSON PÅ DEN HVITA MATADOR.

kade mor — — och så dāsade han in igen. Friherrinnans ögon blefvo fuktiga, hon mindes Carl Göran en gång, då han låg lika hjälplös och sjuk. — Ja ingenting i världen är ändå som mor — när det gäller, tänkte hon.

Då Carl Göran von Buhre, Lenah och några steg efter dem Kejsaren en stund senare redo af och an på vägen utanför sjukhuset, i den blida sommarvärmen, kom syster Frida ut och sade att Jespersson var medvetlös, att han inte alls känt igen Amanda, då hon var där och att han troligen inte komme att leva öfver natten. Men att pastorn var hos honom nu, — hade varit där i flera timmar, och att det tycktes verka lugnande på något sätt. Då steg Carl Göran af. Lämna tyglarna åt Kejsaren och bad honom rida hem med fröken. Själ följde han syster Frida in.

KAPPLÖPNING PÅ "LEJDEN". TRÄNING FÖR MARATONPRISET.

KYRKAN I BODEN.

Rödgräten och svullen stod Amanda och skurade kopparn vid diskbänken, medan Julla, Lina och Mari sutto kring köksbordet och åhörde med vördnad, blandad med en liten tillsats afund, hvad hjällinnan för dagen hade att berätta.

— Jo nog fick Jöns-Jesper en hederlig begrafning, det kan då ingen säga annat. Och det sade de också nere i byn, när jag kilade dit för att höra om de sett ståten, att nog blef då han hedrad, fastän han bara var en vanlig volontär. Och när jag talade om att han fått champagnevin och allt, trodde de knappast att det var sant. Bra synd, flickor, att ni inte kunde komma och se. Ser ni ända från sjukhuset, genom hela byn, upp till kyrkan, följdes han af en hedersvakt på tjugu man till häst, alla de ståtligaste gossarna på 13:de. Öfver kistan låg kaptens flagg, den som vi hade nere på Liden, och på den batteriets stora krans med min bukkett, som jag fick af friherrinnan, inuti.

— Den tycker jag sannerligen du kunnat kosta på själf, afbröt Julla.

— När jag fick den så, knyckte Amanda. De ä så innerligt snälla ve mej allesamman. Se fröken Lenah har visst själf en käresta där nere, som hon skrifer till ideligen, så hon förstår'et och jag får slarfa så mycket jag vill utan skäll. Men det är då väl inte mer än rätt, då man har'et så svårt. För ser ni rarare gosse än Jöns-Jesper finns inte och jag tror aldrig i lifvet att jag kommer att tycka om någon annan. Och Amanda forkade tårarna med skurpulvertrasan, så att det sved som eld och hon måste skölja bort både tårar och skurpulfver i vattenledningen.

— Nå, men vi fick aldrig höra hur det var med liktåget, utbrast Mari otåligt.

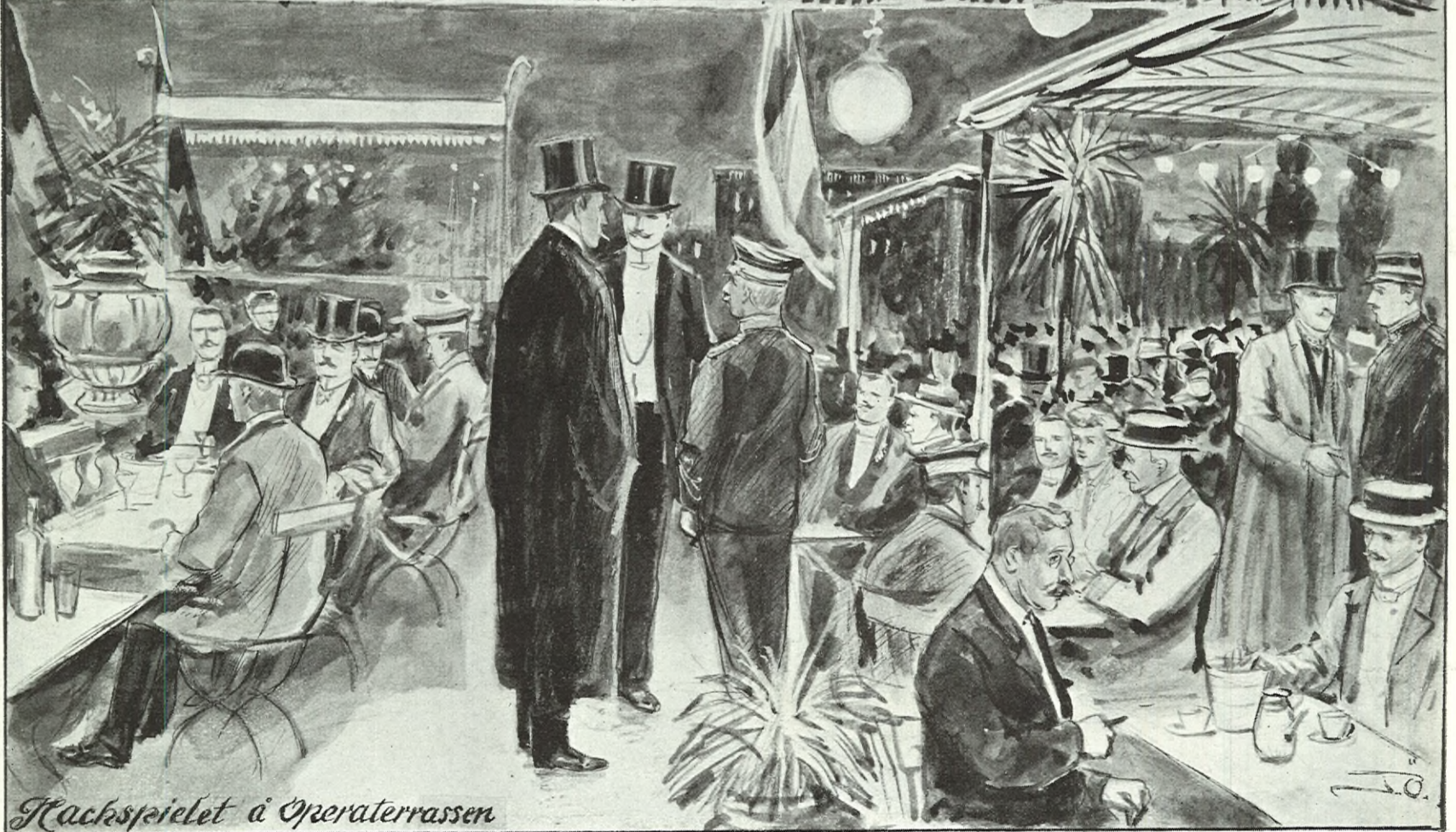
— Jo, på ömse sidor om flakvagnen, som var klädd med lingonrisgirlander, som fröken Lenah, fru Trana och fröknarna Lindgren bundit, red hedersvakten. Bakom i droska åkte far och syster hans. Vagnen, likvagnen menar jag, var förspänd med batteriets fyra svartaste hästar. Men allra främst, ensam för sig själf, red Kejsaren Jöns-Jespers hvita Matador. Ni skulle sett hvad han var grann. Och så, jämmerligen hvad det såg skojigt ut, Terry, som också gnodde med på sina studdiga små ben, skrattade Amanda till, men afbröt sig tvärt, slog förklädet öfver hufvudet och kom i så hysteriska snyftningar, att friherrinnan kom ut och frågade hvad som stod på, medan de tröstande väninnorna dunstade bort, hvar och en till sitt.

Några veckor senare, medan midnattssolen alltjämt spann sitt kungliga purpur och guld kring den enkla grafven och älfven sjöng sin brusande hymn — dansade Amanda rosigt och varm, på infanteriets dansbana, med Jätten på 14:de.

HEDVIG SVEDENBORG.

* Manskapets stående uttryck för karusell.

Olympiakommitténs dîner på Royal.

Kachspeilet á Operaterrassen

Invigningsfest

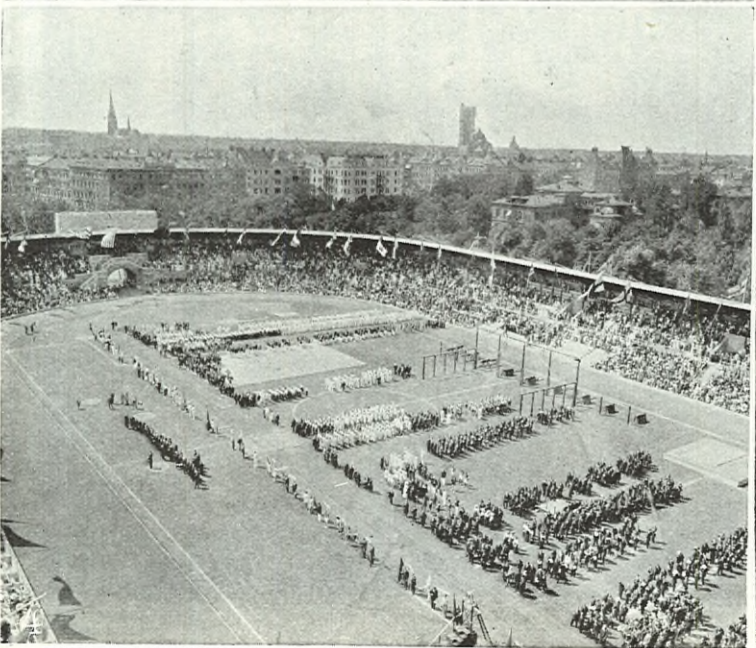
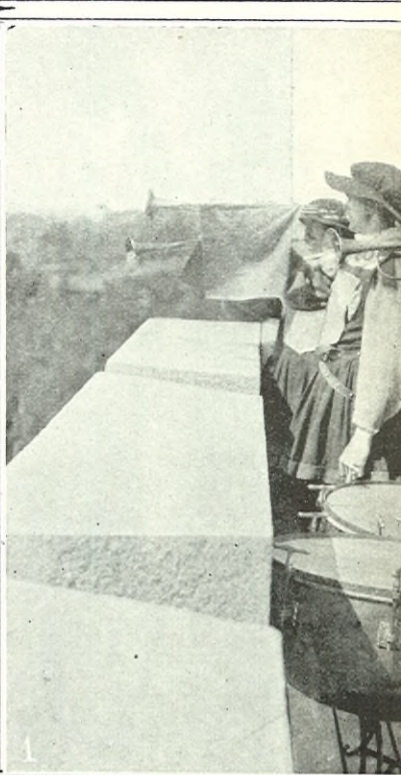

DET VAR EN STRALANDE VACKER SOMMARDAG den 6 juli, då Olympiska spelens Stadionvecka invigdes i Stockholm.

Icke en molntapp skymde himlens blåa hvalf, och solen lyste med ohämmad glans öfver den svenska hufvudstaden. Dess skönhet är ju berömd vida omkring, vare sig den presenterar sig i grönskande sommarskrud eller gnistrande vinterdräkt, men allra vackrast är den nog ändå en sommardag med sol öfver glittrande vattnen och lummiga parker, öfver gator och torg med rörligt lif och tusentals flaggor hissade öfverallt.

Redan tidigt var det en osedvanlig rörelse ute och framemot elfva koncentrerade sig folkmassorna på vägen Slottet-Stadion, å hvilken kortegen drog fram, som förde de kungliga personerna och deras utländska gäster till invigningsfesten. Det var en ställig kavalkad, och då denna anländt till Stadion, började den stora festen.

Här hade då samlats en publik som nära nog till sista plats fyllde den väldiga amfiteatern — trots det var midt på blanka hvardagsförmiddagen — och, när de kungliga gjorde sin entré i Stadion, uppstämades kungssången, i hvilken publiken stående instämde. Omedelbart härefter vidtog nationernas inmarsch i Stadion, inledd af belgiska truppen, som kom fram ur det västra hvalvet och tågade löparbanan rundt ett halft hvarf samt ställde upp med kolonnernas spets mot kungliga läkta- ren och fanan framför. Följde så den ena truppen efter den andra under musik och applåder. De första verkliga ovationerna ägnades de kvinnliga gymnasterna i den manstarka afdelningen hvars bländhvita gymnaster satte det första glada inslaget i uppmarschen. De franska färgerna hälsa-

pp på Stadior

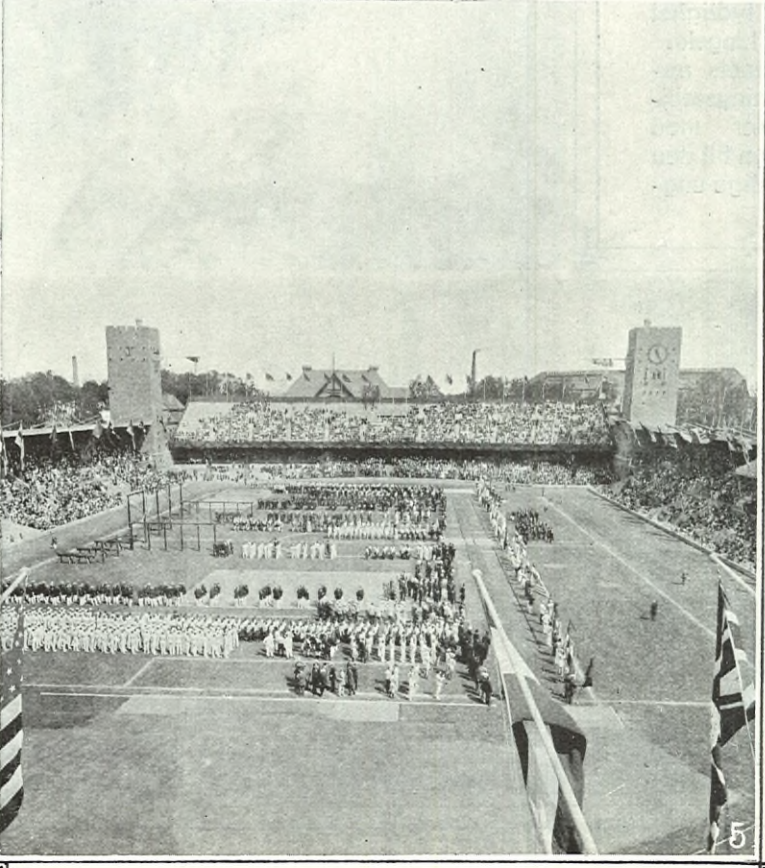
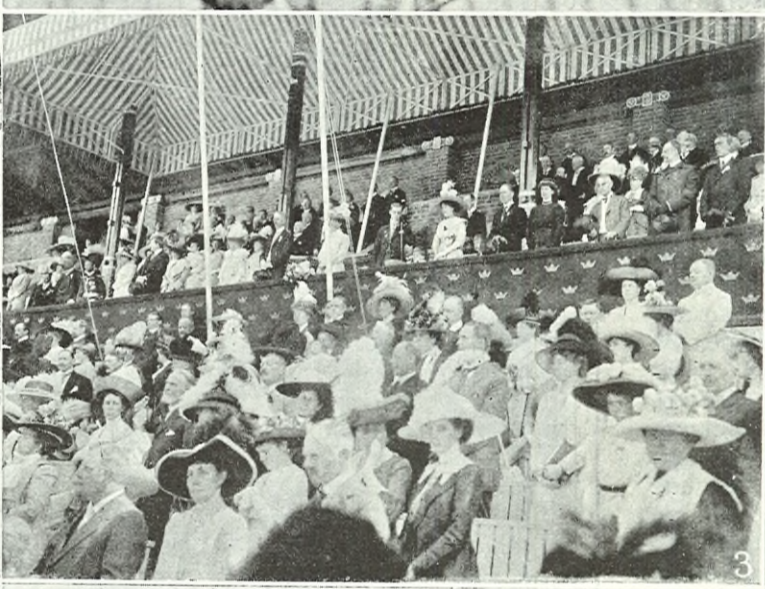
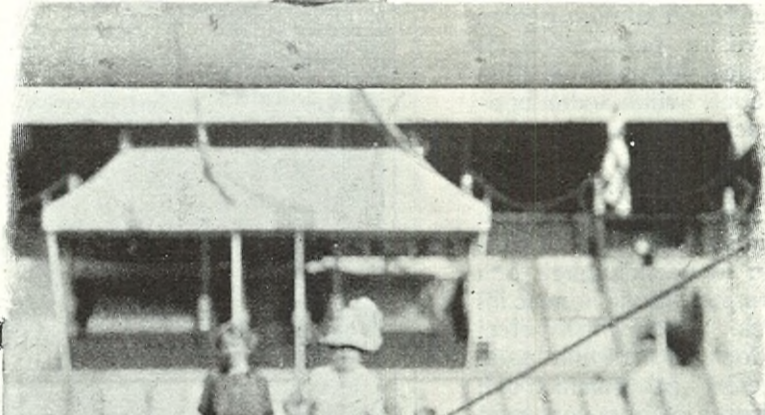
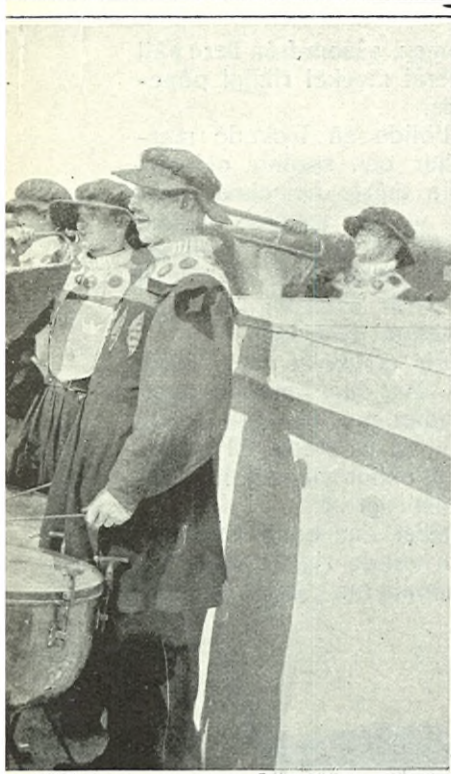

des med applåder, hvilka uppenbarade en sympati, hvilken växte och tog sig ännu starkare uttryck, då truppen "Finlandia" inmarscherade. Med speciellt intresse betraktade man sådana trupper som chilensarna, de två japanerna, sydafrikaner, australiensare jämte andra mer långväga främlingar. Då till sist det stora svenska idrottsstandaref blef synligt i feten för den manstarka svenska truppen, öppnades hänförelsens alla slussar, och det blef ett jubel utan ände.

Efter en timma hade spelens 3,000 aktiva deltagare ställt upp, och innerplanen erbjöd en utomordentlig anblick, något hvarom våra bilder 4-5 bära vittne. Ett ställigt psalmpreludium följde nu jämte korta predikningar af hovpredikanten Ahlfeldt samt den engelske prästmannen Courey Laffan. Nu höll kronprinsen från sin plats nere på planen — omgifven af de internationella och de nationella olympiska kommittéerna — ett tal för idrotten och spelen (2) samt bad konungen förklara Stadionsveckan öppnad, hvilket denne gjorde i ett kort tal (3) Till detsamma slöt sig hornsignaler från båda tornen af härolder i medeltida dräkter (4).

Nationernas defilering för kungliga logen och utmarsch från Stadion blef ett lika imponerande skådespel som inmarschen och försiggick under den lifligaste rapport mellan de olika ländernas olympiatrupper och de 26,000 åskådare. Från det tillfälle, när detta började, ha vi en god bild (6) tagen från öfversta läktarbänken.

Denna första stora Stadionsdag afslutades sedan med gymnastikuppvisningar och idrotts täfningar.

De kvirrliga gymnasterna

EN HUFVUDSAKLIG DEL af programmet på Stadion-veckans invigningsdag utgjordes af gymnastik — såsom ju för öfrigt rätt och riktigt var, att Lings namn särskildt hedrades just då.

Den svenska manliga 200-mannagruppen inledde uppvisningarna, och därefter vidtog damernas lifligt motsedda framträdande. Redan när den nätta truppen i de vackra blå dräkterna gjorde sin entré på arenan genom det västra porthalfvet (1) hälsades den med hjärtliga applåder, hvilka sedan upprepades ideligen under uppvisningen.

Häfrörelserna representerades af öfningar i lod- och våglinor, och man beundrade den smidighet och styrka, som härvid kommo till uttryck. Jämnviktshvarvet blef dock det mest tilltalande momentet i programmet och rörelserna på bom voro med fog värda en mention honorable. De därpå följande fristående rörelserna lämnade tillfälle till utvecklande af all kvinnlig mjukhet och grace, och det må ock sägas, att tillfället samvetsgrant utnyttjades. De typiskt Lingska rörelser, som förekommo i programmet, fägnade ögat, och de ådagalade med all önskvärd tydlighet det Lingska systemets anpassningsmöjligheter med hänsyn till den kvinnliga ung-

domen, såsom från flere håll efteråt mycket riktigt påpekats.

Följde så lyckade marscher och språng, och det hela måste betecknas som en vacker succés, hvilken man må hoppas skall ingjuta ännu mera och nytt lif i vår svenska kvinnliga frivilliga gymnastik.

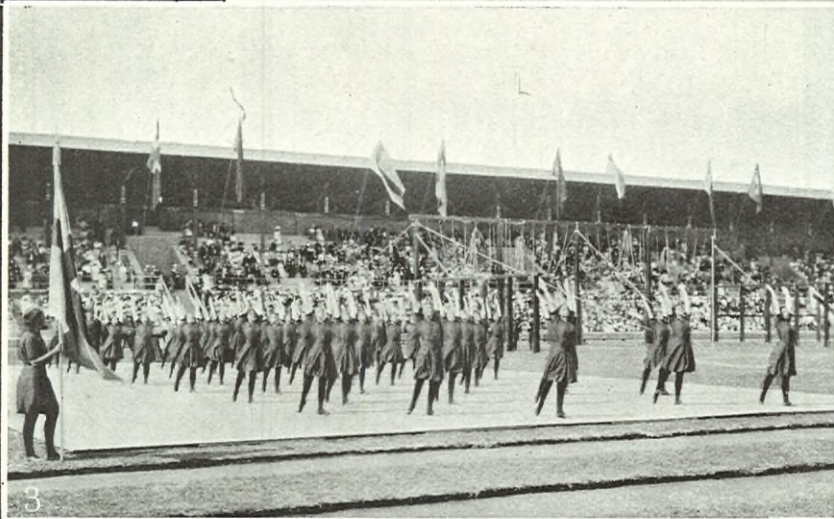
En annan af våra bilder (2) visar dem i marsch rundt Stadion med sin fana i teten, och på en tredje (3) äro de i full aktion med sitt Lingska dagsprogram.

Näst den egna damtruppen vände sig de allmänna sympatierna gifvetvis mot

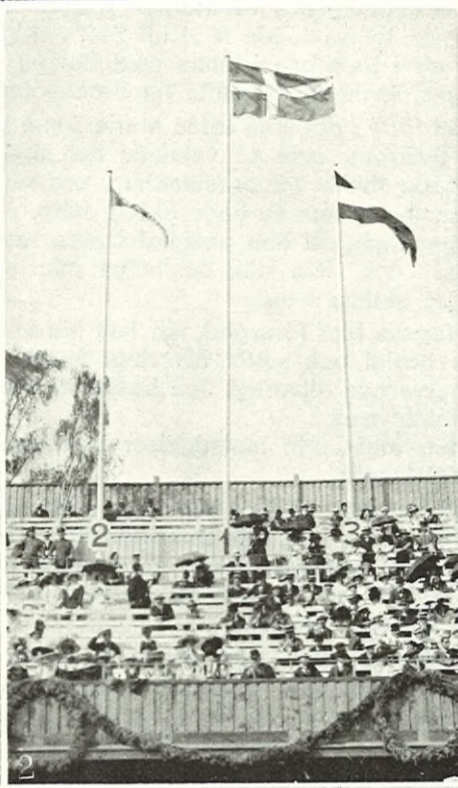
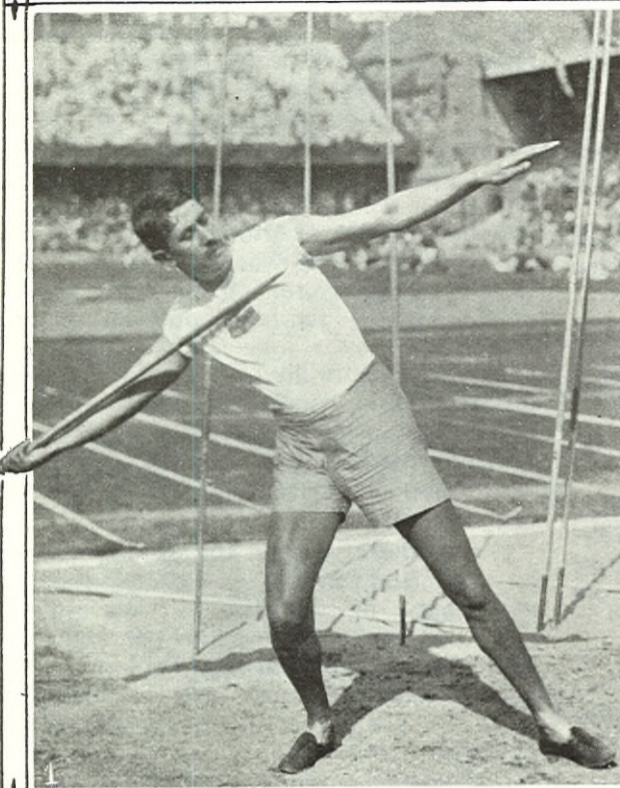

den finska truppen, som gjorde ett särdeles godt och tryggt intryck i sin marsch på invigningsdagen (4) — ett intryck som sedan ytterligare förstärktes vid deras uppvisning i måndags.

Till svenska gymnasternas stora seger på måndagen, hvarvid de eröfrade första priset, återkomma vi i följande nummer.

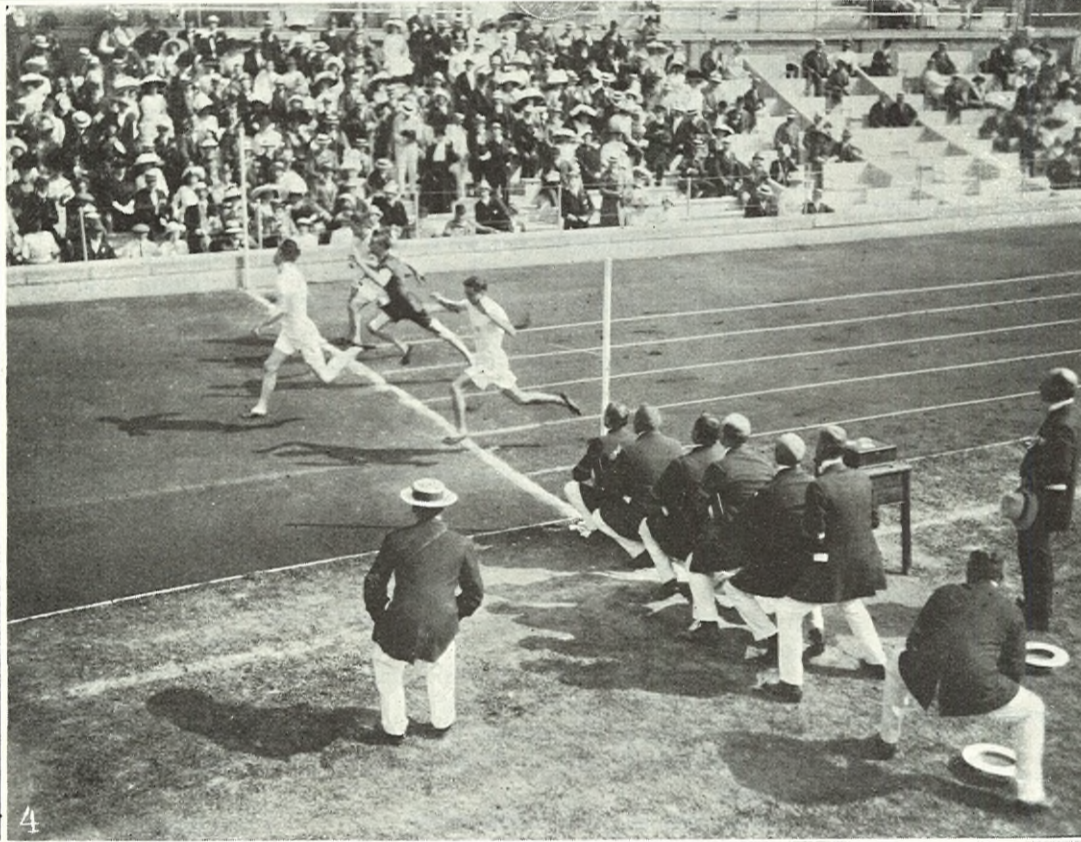
Idrotter på stadior

Till Stadionveckan ha som bekant koncentrerats de förnämsta täflingarna under spelen, nämligen de i allmän idrott — löpningar, kast och hopp, hvilka ju äro klassiska och bland de främsta äfven i det Gamla Grekland.

De startades på invigningsdagen den 6 juli och började på ett för Sverige synnerligen lyckligt sätt, nämligen med en seger för våra färger. Göteborgaren E. Lemming (1) lyckades nämligen i spjutkastning belägga första platsen med ett jättekast på 60,64 meter, medan finnen Saaristo blef andre man. När den svenska flaggan gick upp på Stadions segrarmast såsom tecken härtill (2) blef jublet såsom man kan förstå ändlöst i Stadion.

Härefter började emellertid amerikanerna det seger-tåg i de allmänna idrotterna under spelen, som alla väntat, nämligen med en seger i den förnämliga hastighetslöpnin-gen på 100 meter. Etta blef här Craig, tvåa Meyer, och trea Lippincott, samtliga amerikanare. (4) I finalen deltog ingen europé, ty de hade alla blifvit utslagna i försöks-

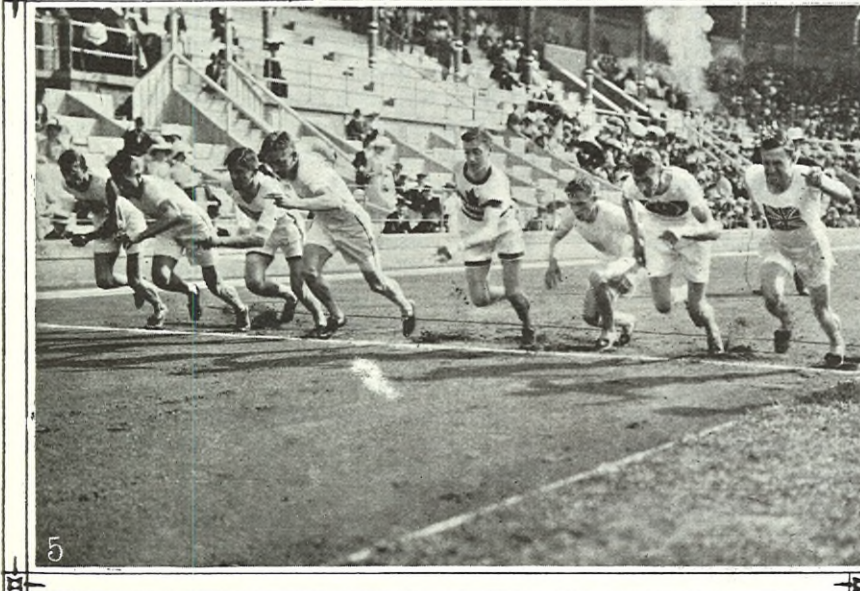

löpningarna, däribland äfven tysken Rau, som af många tippats som segrare.

Från de många nervspännande ögonblick, som man får en känning af i Stadion i dessa dagar ger vår bild af en start i löpning 800 meter (5) en aning. När skottet går och fältet sätter af, spännes hvarje muskel, hvar nerv, och hela människan koncentrerar sig på en enda sak — att vinna.

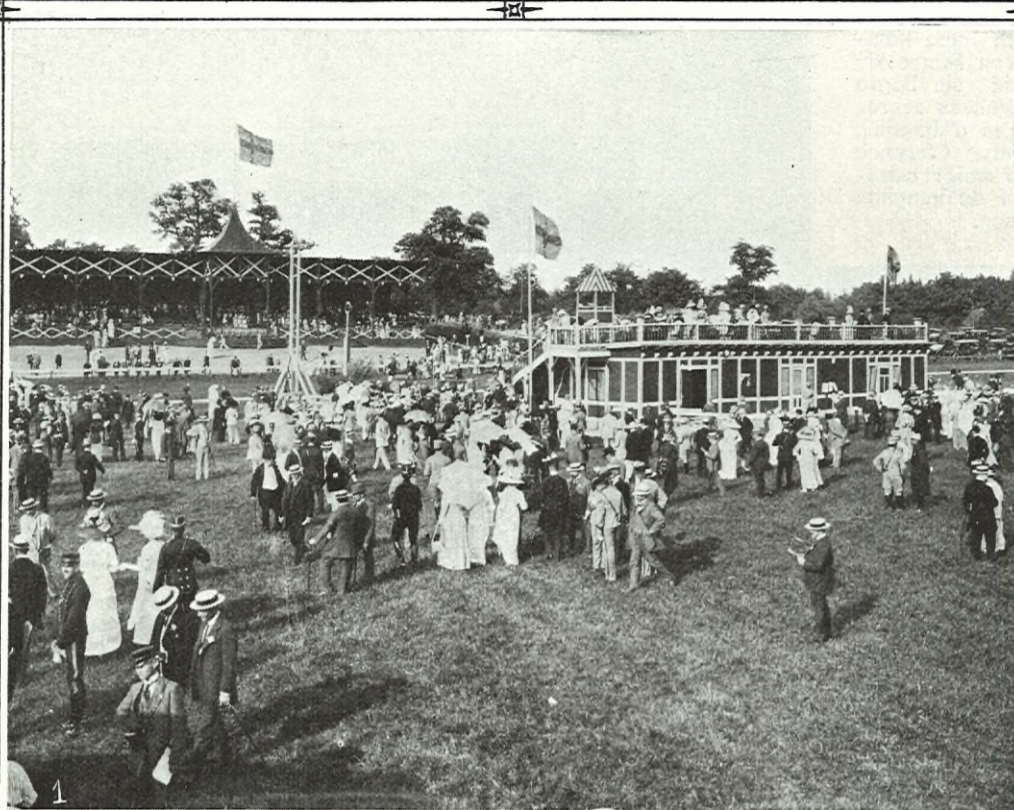
Äfven under den andra Stadiondagen vann Sverige en ståtlig framgång, nämligen första priset i cykeltäfling för lag från olika nationer Mälaren rundt. I den individuella täflingen, som samtidigt försiggick segrade sydafrikanen Lewis, som körde sjön rundt på en fenomenal tid, och naturligtvis efter framkomsten till målet hjärtligt hyllades i kretsen af sina kamrater från boernas land (6)

Till sist bringa vi här en bild (3) från de uppvisningar i Stadion, som gäfvos på söndag kväll af den till spelen hitkomna isländska truppen, och hvarvid särskildt glämska, som är en form af brottnig, förekom.

Kapplöppringarna på Lindarängen

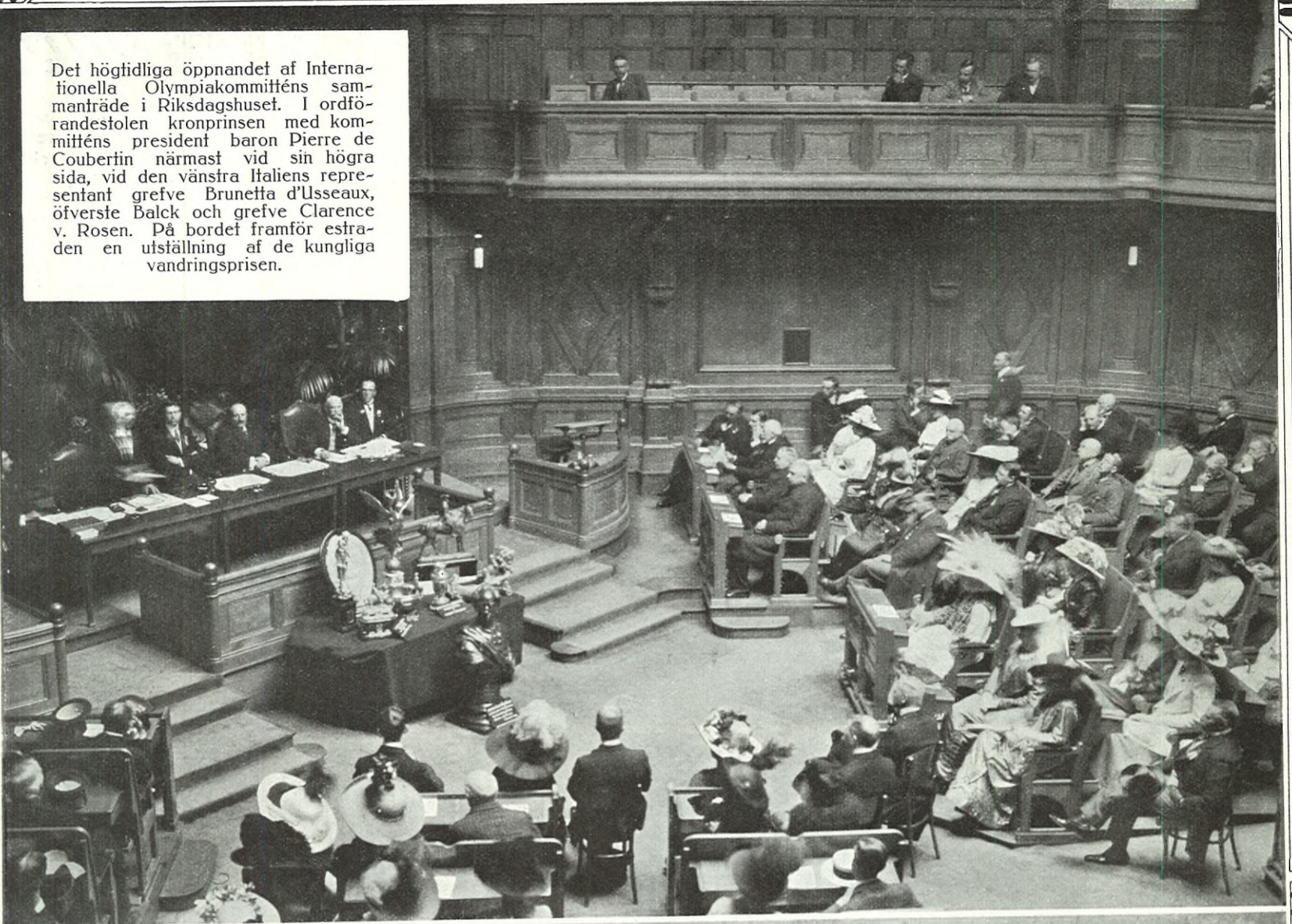
HUR PUBLIKEN I dessa spelens, festernas teaterföreställningarnas och utflykternas dagar hinner att vara allestädes närvarande är en gåta, men den räcker i alla händelser till. Därför gingo också söndagens stora kapplöpningar på Lindarängen af stapeln inför ett ofantligt tillopp af åskådare, som trotsade den tropiska solvärmens och med lifligt intresse följde de ståtliga loppen. Men hvarför skola vederbörande egentligen hindra införandet af totalisatorn, hvilken skulle ge dessa hästuppvisningar den stora fullslutning, som ännu fattas på våra kapplöpningsfält och utan hvilken vår hippologiska kultur ej lär kunna bli hvad den eljes skulle kunna utveckla sig till? Man vill ej främja spellystnaden, svaras det. Men skälet er dåligt, ty vare sig vi ha totalisator eller ej skall lusten för lotterispel alltid förbli lika lefvande hos vår nation, och möjligheten för dess tillfredsställelse är obegränsad. Våra här meddelade bilder återgifva: 1. Sadelplatsen. 2. Släflöpning på 1,800 meter. 3. Häcklöpning på 3,200 m. h. m. drottningens pris. 4. Löjtn. v. Blixen-Finecke, som vann damernas pris. 5. Löjtn. König, segrare i "Gyllene hästen" mottager priset af prins Carl. 6. Ryttm. C. G. Staël Holstein, segrare i steeplechase, 3,500 meter. A. Blomberg foto.

na bli hvad den eljes skulle kunna utveckla sig till? Man vill ej främja spellystnaden, svaras det. Men skälet er dåligt, ty vare sig vi ha totalisator eller ej skall lusten för lotterispel alltid förbli lika lefvande hos vår nation, och möjligheten för dess tillfredsställelse är obegränsad. Våra här meddelade bilder återgifva: 1. Sadelplatsen. 2. Släflöpning på 1,800 meter. 3. Häcklöpning på 3,200 m. h. m. drottningens pris. 4. Löjtn. v. Blixen-Finecke, som vann damernas pris. 5. Löjtn. König, segrare i "Gyllene hästen" mottager priset af prins Carl. 6. Ryttm. C. G. Staël Holstein, segrare i steeplechase, 3,500 meter. A. Blomberg foto.

Det högtidliga öppnandet af Internationella Olympiakommitténs sammanträde i Riksdagshuset. I ordförandestolen kronprinsen med kommitténs president baron Pierre de Coubertin närmast vid sin högra sida, vid den vänstra Italiens representant greffe Brunetta d'Usseaux, öfverste Balck och greffe Clarence v. Rosen. På bordet framför estraden en utställning af de kungliga vandringssprisen.

Utsikt från nordvästra Stadiontornet öfver finalmatchen i fotboll, hvarvid engelsmännen segrade öfver danskarne med 4 mål mot 2. Första pristagare i fotboll (guldmedalj) blefvo alltså engelsmännen, andra pristagare (silfvermedalj) danskarne och tredje pristagare (bronsmedalj) holländarne.